

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie P. z siedzibą w W.

przeciwko T. M. i E. K. Z.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej E.K. Z.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 29 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) przyznaje radcy prawnej M. W. M., prowadzącej Kancelarię Radcy Prawnego w W. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...]. kwotę 2.700,- (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia kuratora ustanowionego z urzędu dla zastępowania nieznanej z miejsca pobytu pozwanej E. Z. w postępowaniu kasacyjnym,

3) oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Pozwana E. Z. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 stycznia 2019 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W. z

dnia 20 czerwca 2018 r. poprzez zasądzenie od pozwanych T. M. i E. Z. solidarnie na rzecz powoda – P. z siedzibą w W. kwoty 160 643, 89 zł.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista zasadność skargi kasacyjnej i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli zachodzi przynajmniej jedna z nich.

Skarżąca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparła na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., podnosząc, że o oczywistej zasadności skargi świadczy naruszenie następujących przepisów postępowania: art. 217 § 2, art. 207 § 6, art. 207 § 3 oraz art. 162 w zw. z art. 391 § 1, art. 328 § 2 i art. 378 § 1 k.p.c. na skutek przyjęcia przez Sąd drugiej instancji, że zakwestionowanie przez pozwaną skuteczności wypowiedzenia umowy kredytu było spóźnione, zatem objęte prekluzją procesową.

Przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury spełniona jest wówczas gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, t.j. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia

10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i przesądza to o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 lutego 2012 r., CSK 225/11, z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11 - nie publ.). Skarżący powinien zatem nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację w kwestii oczywistości ich naruszenia.

W ocenie Sądu Najwyższego tak oznaczona i uzasadniona przyczyna nie usprawiedliwia przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania. Twierdzenia skarżącej rozmiągają się z okolicznościami wynikającymi z akt sprawy. Istotnie, na rozprawie w dniu 11 października 2017 r. (k. 291) Sąd rozpoznający sprawę określił 21-dniowy termin na złożenie pisma procesowego zawierającego wszystkie zarzuty i ostateczne zajęcie stanowiska przez stronę. Pozwana skutecznie wykorzystała ten termin składając dnia 2 listopada 2017 r. pismo procesowe, w którym sformułowała twierdzenia i zarzuty (k. 298 i nast.). W piśmie tym nie zakwestionowano jednak skutecznością wypowiedzenia umowy kredytu, ani w żaden inny sposób nie ustosunkowano się do tej czynności. Jego przedmiotem był zarzut nie wykazania wysokości roszczenia oraz abuzywności klauzul umownych. Skarżąca nie przedstawiła uzasadnionych okoliczności uzasadniających pominięcie skutków prekluzji procesowej ani waloru nowości spóźnionych zarzutów i twierdzeń. Niezależnie od tego przypomnieć należy, że kasacyjna podstawa naruszenia prawa procesowego wymaga wykazania, że ewentualne uchybienia dotyczące kwestii formalnych miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, a w sprawie nie była w istocie kwestionowana okoliczność, że zadłużenie w wysokości zabezpieczonej hipoteką nie zostało spłacone. Skarżąca nie sprostowała ciężarowi dowodu w zakresie wykazania nieprawidłowego rozliczenia wcześniejszych spłat. Dalej idące powództwo, w tym dotyczące przedawnionych odsetek, zostało oddalone.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Uwzględniając charakter sprawy, rodzaj

dochodzonego roszczenia i sytuację materialną skarżącego Sąd Najwyższy w oparciu o zasadę słuszności odstąpił od obciążenia go kosztami postępowania kasacyjnego należnymi stronie przeciwnej (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.). O wynagrodzeniu radcy prawnej, ustanowionej z urzędu jako kurator reprezentujący stronę skarżącą postanowiono zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 i § 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.